„UNIVERSUL" IN ARDEAL

Din realizările „Astrei" în valea Nirajului

oxo

Sfinţirea bisericii din Nicoleşti. — Incheerea cursurilor şcoalei ţărăneşti de fete din Miercurea-Nirajului

Biserica renovată din Nicoreşti

Tg. Mureş, 5 Aprilie

Duminică, 3 Aprilie, a fost o frumoasă manifestare românească în valea Nirajului. Liceul militar a activat în comuna Acăţari, iar bătrâna şi modesta noastră „Astră", prin directorul prefecturii şi cu subsemnatul, a plecat la Miercurea Nirajului spre a asista la solemnitatea închiderii cursurilor şcoalei ţărăneşti de fete ce a funcţionat în localul şcolii primare de stat, sub auspiciile şi cu sprijinul material al „Astrei".

La această şcoală de fete, asupra căreia vom mai reveni, au urmat cursurile 17 fete din 10 comune.

Cursurile au început la 3 Martie şi au durat până la 3 Aprilie. In acest timp, s'a muncit intens sub direcţia d-lui Iacob. Una din cele mai frumoase realizări a fost confecţionarea a 17 costume naţionale tip Topliţa, cari au fost dăruite fetelor.

După serbarea organizată de direcţia cursurilor au vorbit d-nii Iacob şi dr. Ion Olteanu, animatorii „Astrei" din Miercurea. Le-a mulţumit de ceeace au realizat d-nii dr. Ion Bozdog în numele conducerii centrale a „Astrei" şi prof. Ion Hurdubeţiu în numele ziarului „Universul", al cărui director d. Stelian Popescu ar fi încântat dacă ar vedea ce s'a realizat în această şcoală ţărănească.

Prof. Ion Hurdubeţiu

17 fete eleve ale şcoalei ţărăneşti din Miercurea-Niraj

Tg. Mureş, 5 Aprilie

Duminică, 3 Aprilie, a fost o frumoasă manifestare românească în valea Nirajului. Liceul militar a activat în comuna Acăţari, iar bătrâna şi modesta noastră „Astră", prin sprijină cu toată căldura.

Pretorul **L. Maior** face elogiul bătrânilor preoţi colegi cu preotul Pirosca, cari au menţinut ideia naţională chiar între aceia cari şi-au uitat limba.

preşedintele ei de aci dr. Ion Bozdag, a fost prezentă la datorie în două comune: la **Nicoleşti şi la Miercurea Nirajului.**

In comuna Nicoleşti, românismul îşi are un trecut glorios. Şematismul episcopiei greco-catolice dela Blaj din 1838 la pag. 55—62 dă parohiile unite din scaunul Mureşului. In aceste parohii e trecută şi comuna Nicoleşti de pe Niraj. Benkö Károly în monografia sa din 1860 dă următoarea populaţie în Nicoleşti: 66 gr.-catolici, 5 rom.-catolici şi 507 reformaţi.

Din punct de vedere religios, azi stăm mai bine, căci numărul gr.-catolicilor e cam de 200 dar aproape toţi sunt maghiarizaţi. Una din cauzele maghiarizării e şi aceea că **comuna nu are paroh local.**

Pentru sprijinirea operei de reromânizare ar fi bine ca aci să fie numit un preot harnic şi însufleţit patriot. Astăzi biserica din Nicoleşti este o filială a parohiei din comuna Crăciuneşti, unde se află o bisericuţă veche din 1756.

In Nicoleşti este o biserică veche de lemn, construită în 1846. Timp de aproape o sută de ani, văduvită şi de preot, biserica s'a ruinat. Prin hărnicia părintelui Pirosca azi Rosca şi prin ajutorul dat de „Astra", biserica a primit un nou acoperământ de ţiglă şi a fost vopsită şi în interior. Actul resfinţirii s'a făcut de părintele protopop Ion Dredeţeanu, preoţii Rosca Mihail, Bobdog Ion, Pitea Vasile şi Crişan Melinte.

După slujba religioasă şi cuvântările ocazionale a urmat o masă comună a oaspeţilor din Tg.-Mureş şi a învăţătorilor din cercul cultural Roteni.

La masă au toastat părintele protopop **Ion Dredeţeanu,** închinând pentru Suveranul nostru iubit şi pentru P. S. mitropolitul Al. Nicolescu; **Ion Mihuţ,** revizor şcolar, a arătat contribuţia învăţătorilor în opera de reromânizare şi nădejdea ce şi-o pun în actualii conducători ai ministerului educaţiei naţionale: P. Sa episcopul N. Colan şi sprijinitorul de totdeauna al corpului didactic, d. V. Ţoni.

D. **Pavel Popa** scuză lipsa d-lui prefect Dimitriu şi îndeamnă pe învăţătoarele din valea Nirajului să fie mame romance model.

D. **Ion Bozdog** în numele „Astrei" cere o dreaptă salarizare pentru apostolii românismului din această vale, cari lucrează pe teren şi nu în birouri la Bucureşti unde atâţia inspectori fac planuri fără să cunoască realitatea.

Profesorul **Ion Hurdubeţiu,** în numele ziarului „Universul", îşi arată bucuria de a se găsi în mijlocul învăţătorilor, ale căror străduinţe pe teren naţional ziarul „Universul" le

INALŢATOAREA SERBARE DELA MIERCUREA-NIRAJULUI

La ora 3 după masă, d. dr. Ion Bozdag, împreună cu protopopul Dredeţeanu, Pavel Popa

Inchiderea cursurilor şcoalei ţărăneşti din Căşeiu (Someş)

Dej, 6 Aprilie

Intr'o corespondenţă anterioară, am relatat că despărţământul local al „Astrei", de sub preşedinţia protopopului George Mânzat, a deschis o şcoală ţărănească în comuna Căşeiu, cu neprecupeţitul concurs al serviciului agricol judeţean şi al mai multor intelectuali din Dej şi comună. Cursurile au început la 22 Martie şi au ţinut până la 3 Aprilie, fiind frecventate de vreo 70 gospodari în vârstă de 28-45 ani.

Cursurile au fost ţinute de d-nii: ing. agron. Gică Scridon, subdirectorul serv. agricol; prof. Ioan Bot, directorul gimnaziului comercial; dr. Ioan Perhaiţa, directorul ambulatorului policlinic; ing. agr. Valeriu Petruşev, dela serviciul agricol; ing.-insp. silivic Ioan Mărgineanu, protopop George Mânzat, protopop Augustin Boldor, d. înv. N. Bujor, etc.

Cursurile s'au închis Duminică, în cadru solemn. Pe lângă corpul profesoral şi autorităţile locale, au luat parte toţi locuitorii comunei şi străjerii gimnaziului comercial, în frunte cu comandantul lor, d. prof. Ioan Bot.

Serbarea s'a deschis cu serviciul divin, oficiat la biserica din comună, de protopopii George Mânzat, preşedintele despărţământului „Astrei" şi Augustin Boldor. Răspunsurile au fost date de corul şcoalei.

S'a oficiat apoi un parastas pentru odihna sufletelor eroilor morţi în războiul de întregire, după care stolul de străjeri a depus pe monument o frumoasă cunună de flori.

D. Ioan Bot a vorbit despre puterea de sacrificiu şi eroismul românilor căzuţi pe câmpul de onoare.

Programul a continuat în curtea şcoalei, unde s'a făcut ridicarea pavilionului naţional.

A urmat şezătoarea străjerilor, în colaborare cu elevii şcoalei primare din localitate.

D. George Mânzat, preşedintele despărţământului „Astrei", a mulţumit autorităţilor locale pentru concursul dat întru reuşita şcoalei şi d-lor conferenţiari.

Tot d-sa a distribuit la 11 cursişti premii constând din unelte agricole şi pomicole, arătând că aceste premii sunt considerate mai mult ca simbol, întrucât trebuiau premiaţi toţi cei 70 săteni cari au urmat cursurile, dar din lipsă de bani nu s'a putut.

D. N. Bujor, directorul şcoalei primare, a mulţumit, în numele sătenilor, d-lui preşedinte al „Astrei" şi d-lor conferenţiari, pentru că au organizat cursurile ţărăneşti la Căşeiu, rugând ca ele să fie continuate şi în viitor, însă cu durată mai lungă.

In cadrul acestei solemnităţi, s'a făcut şi serbarea sădirii pomilor roditori, cu care ocazie a vorbit d. ing. Scridon, subdirectorul serviciului agricol.

Profesorii şi elevii

Zaharia Bârsan

Cluj, 7 Aprilie

Despărţământul din Cluj al Astrei a avut frumoasa inspiraţie de a sărbători pe Zaharia Bârsan, care după o viaţă întreagă consacrată scenei româneşti, la vârsta de 60 de ani, se retrage din teatru.

Manifestaţia de Sâmbătă va fi cu siguranţă expresiunea vie a

ZAHARIA BÂRSAN

sentimentelor de gratitudine, pe cari Ardealul românesc le păstrează lui Zaharia Bârsan. Pe drept cuvânt în momentul ce d-sa, cu umerii încărcaţi de laurii marilor succese din trecut, dar şi de greutatea unei munci perseverente pe tărâmul culturii naţionale, cu tâmplele acoperite de argintul vârstei, se retrage din teatru, merită un cuvânt de recunoştinţă din partea lumii româneşti dintre Carpaţi.

In adevăr, persoana lui Zaharia Bârsan se confundă cu istoria teatrului românesc modern din Transilvania. Publicul teatral românesc îl cunoaşte de pe vremurile dinainte de război, când a face teatru românesc în Ardeal, însemna şi cutezanţă şi apostolat. Il ştie de pe vremea, când reprezentaţiile sale artistice erau urmărite de românii transilvăneni ca adevărate desfătări sufleteşti, ocazii rare de a auzi de pe scenă dulcea limbă românească, în întreaga ei splendoare, cum ne-o aducea Zaharia Bârsan din ţara fraţilor liberi.

După război, maestrul scenei româneşti primi recompensa care i se cuvenea pe drept cuvânt, direcţiunea teatrului Naţional din Cluj. De pe scena acestui teatru, la începutul anului 1919, după război, regretata Olimpia Bârsan rosti cele dintâi cuvinte româneşti: „S'a potolit furtuna"... Erau cuvintele cele mai potrivite, răsărite din sufletul de artist şi scriitor al lui Zaharia Bârsan, cu cari începe lucrarea sa dramatică „Se face ziuă".

Ani de zile, Zaharia Bârsan a condus teatrul Naţional din Cluj cu o competinţă rară, necontestată de nimeni, cu o sensibilitate artistică demnă de toată lauda. In timpul acesta el a ridicat prestigiul scenei româneşti din Cluj şi a făcut ca arta teatrală românească, dispreţuită odinioară de minoritari să fie recunoscută şi respectată. A ştiut să organizeze instituţiunea, aducând aci elementele cele mai valoroase ale teatrului românesc, cu ajutorul cărora teatrul Naţional din Cluj azi a ajuns să fie apreciat imediat după cea dintâi scenă a statului din Capitală.

Activitatea sa de artist a fost dublată de aceea de scriitor. Incă înainte de război versurile sale frumoase au făcut să tresalte sufletele româneşti. In 1915 publică poezia iredentistă „Ca mâine va bate ceasul", în care spune:

„Şi tu să vii, slăvite Crai cuminte,
Să te vedem în frunte de voinici!"

In 1914 publică drama „Se face ziuă", apoi în 1915 poemul dramatic „Trandafirii roşii", care au avut un succes răsunător. (Organizatorii sărbătoririi lui Zaharia Bârsan au avut delicata inspiraţie de a reprezinta cu ocaziunea acesta un act din poemul „Trandafirii roşii" şi un act din opera cu acelaş nume a compozitorului Const. Bobescu).

Mai recent Zaharia Bârsan a scris un poem cu titlul „Domnul de rouă", lucrare caracterizată prin aceeaş sensibilitate artistică, prin aceeaş limbă românească cristalină. Ea a fost reprezentată pe scena teatrului Naţional din Cluj cu mare succes şi va rămâne o perlă a literaturii româneşti.

Retragerea din teatru a lui Zaharia Bârsan este o pierdere simţită pentru teatrul românesc.

Avem însă marea satisfacţie, că pe urma activităţii sale a rămas o generaţie de artişti care va putea continua cu succes opera mare a maestrului, căreia el i-a consacrat munca de fiecare zi a unei vieţi întregi, totă însufleţirea unui artist desăvârşit şi întreg patriotismul său cald.

Acestei vieţi se adresează sărbătorirea dela Cluj. Ziarul „Universul" se asociază la manifestaţia publicului românesc din Cluj cu cele mai bune urări.

AUREL GOCIMAN

xxx • xxx

Din Sighet

SERBARE ŞCOLARA. — Elevele din clasa IV-a, a liceului de fete „Domniţa Ileana" din Sighet, au dat Duminică o serbare, sub conducerea d-şoarei profesoară Stan. Programul alcătuit din coruri, recitări, dialoage, monoloage şi concurs de costume naţionale maramureşene, a fost frumos executat de eleve. Piesa feerică „Domniţa adormită din palatul fermecat" a fost minunat interpretată. Au luat parte părinţii elevelor şi public numeros dn oraş şi din judeţ.

INGINER SARBATORIT. — Duminecă seara un grup de funcţionari din Sighet, în frunte cu d. Sava Mărgineanu şi ing. Trifan Dragomir, au dat o masă intimă, pentru d. ing. Petre Butuc, care a fost transferat în Bucureşti. A luat parte un număr mare de funcţionari, profesori, ingineri, medici şi ofiţeri. Au vorbit d-nii: Găvrilă Iuga avocat, prof. dr. Alexandru Filipciuc şi Gh. Tite, care au arătat munca depusă de d. Butuc ca director al Morii de sare din Cămara la Sighet şi pentru ridicarea şcoalei primare din acest cartier. Grădina străjerească de pomi de pe lângă şcoală, materialul didactic al şcoalei şi însuşi localul şcoalei, se datoresc d-lui ing. Petre Butuc şi stăruinţei d-lui inv. dir. Negrea.

GRINDINA. — Marţi după masă, s'au abătut asupra judeţului Maramureş nori mari şi negri şi un vânt puternic. Timp de zece minute a căzut grindină, care a acoperit toate semănăturile.

Adunarea protopopiatului ortodox român al Dejului

Dej, 6 Aprilie

In sala de şedinţe a primăriei s'a ţinut adunarea protopopiatului ortodox român al Dejului sub preşedinţia părintelui protopop Zaharia Manu, la ordinea de zi fiind validarea membrilor aleşi pe un nou period de 6 ani, completarea consiliului protopopesc şi darea de seamă asupra activităţii preoţilor din acest tract.

Au fost validaţi ca noui membri: Augustin Bodea, Ioan Danciu, Ioan Both, Andrei Giurgiuca şi Teodor Perhaiţa, preoţi; Ioan Ciupe, revizor şcolar; Grigore Pura, notar; dr. Ioan Prodan, avocat; dr. Augustin Bodea, magistrat; inginer Ioan Drăgulescu, şeful ocolului silvic Gâlgău; Victor Herman, consilier orăşenesc; Alexandru Bărbos, prim pretor; Ioan Percea, revizor pensionar; dr. Gheorghe Cristea, avocat şi Mina Stanciu, profesor Mireni.

Părintele protopop Manu face o expunere asupra activităţii bisericeşti în cursul anului 1937 şi din care reiese că preoţii muncesc din răsputeri pe toate tărâmurile vieţii şi că sunt la înălţimea chemării lor.

In cursul anului trecut au fost ridicate 8 noui locaşuri de închinăciune, iar societăţile religioase şi de binefacere se înmulţesc şi se întăresc.

Sectarismului i-a dispăruţ terenul, ba chiar cei cuprinşi de această lepră se lapădă de ea şi revin la sânul bisericii strămbune.

Educaţia religioasă în şcolile primare şi secundare e făcută cu toată conştiinţiozitatea de preoţi.

Preoţimea, care nu se poate răzima pe salarul ei de mizerie, la propunerea părintelui protopop Zaharia Manu încă în 1932 a înfiinţat un fond de ajutorare preoţesc, care azi se urcă la câteva sute de mii lei. Din acest fond, preotului i se avansează salarul sau i se acordă împrumut fără dobânzi.

Adunarea aprobă cu multă satisfacţie, raportul preşedintelui, cărula hotărăşte să-i aducă mulţumiri protocolare.

După aceasta adunarea alege membri în consiliul protopopesc pe Constantin Teodorescu, dirigintele P. T. T., dr. Ioan Perhaiţa, medic; Ezechil Maximilian, şef contabil; dr. Ioan Cureu, avocat; dr. Paramon Tarniţa, secretar de plasă; Vasile Oşian, inspector administrativ judeţean; preot Dumitru Giurgiuca preot Ioan Budu şi preot Dumitru Purdea

Se mai hotărăşte expedierea unei telegrame de felicitare P. S. Sale Episcopului Nicolae Colan, încredinţat cu conducerea ministerului educaţiei naţionale şi cultelor.

xox

ŞTIRI DIFERITE

Aiud

SPORTIVE. — In cadrul campionatului districtual, pe arena C. G. A., s'a disputat un match de foot-ball între grupările C. G. A., din localitate şi A. S. S. U., din Uioara.

Rezultatul a fost 10—4 în favoarea oaspeţilor.

CONFERINŢA. — In cadrele „Astrei", în sala teatrului orăşenesc a vorbit d. prof. M. Glăvan, despre viaţa şi opera savantului francez B. Pascal.

ANCHETELE NOASTRE

Viaţa culturală la Brad

Brad, Aprilie

Pentru mulţi oraşul Brad prezintă, din punct de vedere cultural, o mică importanţă. Bradul e cunoscut mai mult pentrucă de aici se scoate aurul cel mai mult, care e cea mai frumoasă avere a Ardealului; de aici din pământ pângărit altădată de unguri şi udat cu lacrimile lui Avram Iancu, Horia, Cloşca şi Crişan, se scoate cea mai mare producţie de aur, în condiţiuni de exploatare din cele mai moderne.

Totuşi Bradul are în trecutul său şi o frumoasă activitate pe ogorul literar-cultural. In privinţa aceasta a avut o frumoasă şi făgăduitoare epocă, pe vremea când doi inimoşi profesori ai liceului local, George Boldea şi Emil Giurgiuca (cel dintâi a murit) au scos, cu sprijinul altor condeie, revista „Abecedar".

Era o revistă bună şi frumos scrisă, dar, după un an de apariţie, a cunoscut soarta tuturor revistelor de provincie: a trebuit să-şi suspende apariţia.

Din cercul acestor doi inimoşi profesori, făcea parte şi inginerul G. Minovici, un bun mânuitor de condeiu, care, însufleţit de visurile celor doi poeţi, a înfiinţat editura „Pantheon". Frumoasă iniţiativă într'un orăşel de provincie! Numai că moartea edituriei, datorită lipsei de sprijin, va fi o moarte frumoasă, ca a tuturor iniţiativelor de mare preţ.

Editura „Pantheon" ne-a dat, până în prezent, o traducere din Mallreaux de G. Minovici, romanul „Ioana" de Anton Holban, frumosul poem „Horia" de Aron Cotruş şi ne-a mai făgăduit tipărirea câtorva manuscrise ale lui Gib. Mihăescu, rămase să apară... nu ştiu când.

Pentru popor (populaţia locală şi din împrejurimi e alcătuită, în majoritate, de muncitori mineri) s'a tipărit doi ani consecutivi „Calendarul Zarandului", un calendar bogat şi bine scris de publicistul G. Micu Delabăseşti, care a luptat să târpească otrava socialistă ce începuse să se înculbe în rândul muncitorimei.

Pentru lupta contra socialismului, s'a tipărit şi broşura „Naţionalismul, socialismul şi frontul popular" de Ion Romănăţeanu.

O luptă, cu adevărat lăudabilă, duce neîntrerupt în ţinutul Zarandului, ziarul săptămânal „Zarandul", scos cu îngrijire de un grup de profesori. Tipărit în condiţiuni alese, special pentru acest ţinut, săptămânalul „Zarandul" e redactat de profesorii Cornel D. Rusu, Nestor Lupei, Popescu şi avocatul Remus Gabăr, şi a dus cea mai frumoasă luptă naţionalistă în cei cinci ani de apariţie regulată.

Nu putem uita munca neobosită a sculptorului Radu Moga, care a împodobit Bradul cu câteva monumente de valoare.

O muncă lăudabilă şi cu rezultate frumoase, a dus despărţământul „Astrei", prezidat de d. C. Ciocan, directorul liceului, prin organizarea de conferinţe, şezători şi serbări.

Biblioteci de popularizare avem în toate satele locuite de muncitori, puse la dispoziţie de societatea „Mica". Cu toate acestea, singur Bradul nu are o bibliotecă publică, decât a bisericei ortodoxe.

O lipsă foarte mare, este o sală de spectacole. Toate trupele de artişti vin cu greutate aici, din lipsa unei săli mari. Cu toate că nu avem mijloace de locomoţie avantajoase, turneele artiştilor din Bucureşti şi Cluj, vin regulat, pentrucă totdeauna au fost sprijinite de intelectualitatea locală şi în special de societatea „Mica".

Sperăm, totuşi, că însufleţirea de care sunt conduşi cei câţiva intelectuali ai Bradului, vor menţine viaţa literară şi culturală, la nivelul tuturor oraşelor, chiar mai mari ca Bradul.

xxx • xxx

Pentru ce sunt daţi judecăţii abonaţii la radio

Arad, 7 Aprilie

Văduva lui Soma Fuchs, din comuna Pecica, jud. Arad, a fost trimisă în judecata tribunalului în baza unui proces verbal de contravenţie, dresat de doi controlori ai societăţii de radiodifuziune, cari au stabilit că auditiile radiofonice ale aparatului din posesiunea acuzatei, se aud în bodega învecinată. Pentru acest fapt, controlorii au aplicat acuzatei o amendă de 4200 lei, deşi avea reglementara autorizaţie din partea societăţii de radio-difuziune. Văduva lui S. Fuchs a făcut apel împotriva procesului verbal de amendare, iar tribunalul local, care a desbătut chestiunea, a admis apelul şi a anulat amenda, obligând societatea de radio-difuziune la 600 lei cheltueli de proces.

ARAD

CONTROLUL PREŢURILOR. — Primăria a instituit un sever control al pieţii, pentru ca diferitele categorii de comercianţi să nu mărească preţurile.

DELA SERVICIUL SANITAR. — Serviciul sanitar al oraşului, de comun acord cu biroul moravurilor din chestura poliţiei, a decis să reglementeze situaţia prostituatelor din oraşul nostru. In acest sens s'au luat măsuri pentru întocmirea unui tablou al tuturor profesionistelor. Tabloul acesta odată întocmit, se va proceda la triarea prostituatelor şi trimiterea la urmă a acelor cu actele în neregulă şi internarea celor bolnave sau acelora în sarcina cărora au fost stabilite diferite delicte. In legătură cu această problemă, credem că atenţiunea serviciului sanitar şi a poliţiei de moravuri trebue să se îndrepte şi asupra localurilor de noapte — cârciumi şi restaurante, din cartierul rezervat femeilor uşoare, pentru că aceste localuri sunt adevărate pepiniere de scandaluri şi fapte rele, aşa după cum am arătat în repetate rânduri în corespondenţele noastre.

JUDICIARE. — Zoltan Buck a fost dat în judecată pentru că a promis unui muncitor că-i exoperează pensia, luând-i în acest scop un avans de 5000 lei. Neputând obţine pensia pe seama muncitorului, a fost deschisă acţiune publică împotriva sa, iar tribunalul l-a condamnat la doi ani închisoare şi 3000 lei amendă. Executarea pedepsei a fost suspendată.

MISIUNI RELIGIOASE. — In săptămâna aceasta, au fost organizate misiuni religioase în comunele Sâmbăteni şi Miniş. Serviciile religioase au fost oficiate de preoţii locali şi cei din comunele învecinate. La misiuni a participat toată populaţia din comunele din jur.

ADUNAREA GENERALA A PREOŢILOR. — In localitate s'a ţinut adunare generală a despărţământului Arad a asociaţiei clerului „Andrei Şaguna". Adunarea a început printr'un serviciu divin, oficiat în Catedrala oraşului, în cursul căruia membrii asociaţiei s'au împărtăşit. Şedinţa adunării generale s'a ţinut sub preşedinţia părintelui Ioan Ardelean, în sala de consiliu a adunării parohiale. După cuvântul de deschidere, părintele Mihail Păcăţean a adus salutul P. S. Sale episcopului Andreiu, iar părintele V. Mihuţiu a prezentat un raport asupra felului cum au fost distribuite cele peste 20.000 cărţi de rugăciuni. A urmat raportul părintelui casier Nic. Ionescu, după care a urmat o lungă şi vie discuţiune cu privire la unificarea asociaţiei ardelene „Andrei Şaguna" cu asociaţia generală a clerului, unificare cerută de interesele clerului. La discuţiune a participat şi părintele dr. Gheorghe Ciuhandu, preşedintele asociaţiei „Andrei Şaguna", dând îndrumările necesare pentru rezolvarea favorabilă a chestiunei. In partea finală a discuţiunilor, s'a format o comisiune compusă din preoţii Ion Ardelean, C. Turicu, I. Marsen şi Florea Codrean, care va redacta un referat în această chestiune pentru a fi prezentat la prima şedinţă de comitet a asociaţiei. S'a trimis de asemeni o telegramă P. S. Sale episcopului Nicolae Colan, ministrul educaţiei naţionale.

ORADEA

ADUNAREA GENERALA A ASOCIAŢIEI CULTURALE ŞI DE AJUTOR P. T. T. — In sala festivă a palatului poştei, s'a ţinut adunarea generală a asociaţiei culturale şi de ajutor a funcţionarilor superiori P. T. T. din regiunea Oradea.

Şedinţa a deschis-o d. inspector Ioan Gorun, care a prezidat.

După cetirea procesului verbal al şedinţii anterioare, a dării de seamă asupra activităţii din anul 1937, şi raportul cenzorilor, adunarea a dat descărcare de gestiune consiliului de administraţie.

O operă de mare însemnătate, realizată de asociaţie până în prezent este Casa de recreaţie a funcţionarilor p. t. t. de la Stâna de Vale.

S'au adus elogii d-lui I. Gorun şi s'a trimes o telegramă de mulţumire d-lui director V. Boeriu pentru sprijinul acordat.

MOARTE SUSPECTA. — Acum câteva zile a fost internat în spital, pensionarul Iosif Szabo, de 49 ani, din strada Minelor 4. Bolnavul prezenta simptomele unei puternice intoxicaţii şi înainte de a i-se putea veni în ajutor a încetat din viaţă.

Copiii defunctului au reclamat poliţiei că tatăl lor ar fi fost otrăvit de mama lor vitregă pentru a pune mai repede mâna pe avutul lui.

Dându-se curs reclamaţiei s'a făcut autopsia cadavrului, constatându-se că Iosif Szabo a murit în urma unei intoxicaţii alimentare. Cercetările sunt încă în curs.

TG.-MUREŞ

CULTURALE. — Sâmbătă 9 c., la ora 6 seara, în sala palatului cultural, sub auspiciile societăţei „Tinerimea Română" din Tg.-Mureş, d. prof. G. Oancea Ursu va ţine o conferinţă, vorbind despre „Selecţia Elitelor".

Intrarea liberă, ofertele benevole fiind destinate măririi fondului societăţii respective, pentru intensificarea propagandei culturale.

O MASURA BUNA A CONSILIULUI DE IGIENA. — Consiliul de igienă al municipiului, a hotărât ca toţi proprietarii de hanuri de pe piaţa Regele Ferdinand, strada Sf. Gheorghe şi piaţa Constantin Romanul din mijlocul oraşului, în cel mai scurt timp, să-şi asfalteze curţile, prevăzându-le în acelaş timp cu canale de scurgere şi cu furtunuri pentru spălarea asfaltului. In chestiunea pieţii zilnice din centrul oraşului, a târgurilor săptămânale de Joi şi a târgurilor anuale, toţi membrii au fost în principiu de acord pentru mutarea ei.

La urmă s'a aprobat proectul de buget al fondului sanitar comunal.

TOPLIŢA ROMÂNĂ

ŞEZATOARE STRAJEREASCA. — Stolul şcoalei primare nr. 1 din com. Topliţa a organizat o şezătoare străjerească în sala cinematografului. Cuvântul de deschidere a fost rostit de d. căpitan Teodor Neacsu, comand. centrului P. P. Topliţa. D-sa a definit rostul străjeriei şi premilităriei în noua viaţă a statului. Programul a constat din recitări, coruri şi scenetа „O lecţie de intuiţie", executată sub conducerea d-nei R. Popescu, d. Alex. Căpâlneanu comandanţi străjeri şi d. inv. Gav. Urzică.

NEVOI EDILITARE. — Vizitatorul sosit pentru prima oară în staţiunea balneo-climatică Topliţa Română îi face o impresie foarte proastă înfăţişarea edilitară a acestei comune, una dintre cele mai mari şi mai frumoase comune din jud. Mureş. Insă la frumuseţile cu care a înzestrat-o natura — cu durere trebue s'o spunem, — conducătorii vremelnici ai comunei n'au mai contribuit aproape cu nimic. Celace izbeşte neplăcut privirea trecătorilor sunt acele podeţe construite pe marginea străzilor din centru, care ţin loc de trotuar. Din cauza intemperiilor, scândurile au putrezit şi sunt desprinse din cuie, viaţa trecătorilor fiind în pericol la fiecare pas. Aceste foste podeţe sunt mai deteriorate chiar în faţa preturii, dispensarului şi bisericii ortodoxe. Rugăm pe noul primar al comunei să ţină seamă de dimensiele cetăţenilor comunei şi să înlocuiască acele podeţe putrede cu altele noui, sau să le ridice complet. In cazul acesta viaţa trecătorilor ar fi mai în siguranţă. Aceste lucrări edilitare se cer înfăptuite cât mai urgent, cu atât mai mult, că, în curând, începe sezonul balneo-climatic şi vom fi expuşi din nou criticilor îndreptătite din partea vizitatorilor cari trec spre Borsec, sau care-şi petrec vilegiatura în Topliţa Română.

CERC CULTURAL. — La şcoala primară din com. Sărmas-Centru, s'a ţinut şedinţa cercului cultural, sub preşedinţia d-lui inv. Aurel Nitulescu.

In şedinţa publică de după masă, în faţa unui public foarte numeros, s'a executat un program şcolar alcătuit din coruri, recitări şi piesa de teatru: „Curcanii". Au vorbit sătenilor d-nii A. Nitulescu despre: „Cinste şi respectul avutului public", dr. Liciniu Pop medic de circ., despre „Pojar şi sifilis" iar preotul Victor Socol despre „Injurături". Serbarea s'a încheiat într'o însufleţire generală cu „Imnul regal".

SEBEŞ

CONCERT RELIGIOS. — Corul mixt „Sfântul Gheorghe" şi cel bărbătesc al reuniunii meseriaşilor români din localitate, dirijate de d. prof. N. Lupu, au dat, în biserica nouă, un reuşit concert religios, în cadrul Societăţii ortodoxe a femeilor române. Iniţiatorii acestei frumoase manifestaţii au vrut ca acum, în postul mare, să contribue prin cântarea noastră bisericească, la intensificarea vieţii religioase din localitate. Ei au izbutit pe deplin.

Concertul, alcătuit din bucăţi variate şi frumos executate, a plăcut publicului numeros şi iubitor de muzică religioasă aleasă.

Membrii acestor două coruri au dat dovadă şi de astădată de pricepere şi dragoste pentru realizările bune şi frumoase.

MATCH DE FOOT-BALL. — „Avântul", din localitate, a jucat pe terenul din „Arini", cu clubul sportiv din Petreşti matchul de foot-ball ce contea-

ză pentru campionatul districtual. Rezultatul a fost 5—2 (3—0) pentru „Avântul"

EXPOZIŢIE DE ANIMALE. — Pretura din localitate, în colaborare cu serviciul local veterinar, a hotărît organizarea în localitate a unei expoziţii de animale din întreaga plasă şi din oraşul Sebeş, pe ziua de 1 Mai a. c.

DEJ

CONFERINŢA. — Duminică d. a. s'a ţinut în sala festivă a prefecturii o conferinţă organizată de despărţământul local al Asociaţiei generale a românilor uniţi. D. dr. Avram Cosma, profesor la Academia teologică din Cluj, a tratat subiectul „Roma Papilor".

OMORIT DE TRAZNET. — Zilele trecute, o ploaie torenţială însoţită de descărcări electrice, s'a abătut asupra comunei Uri. Andrei Barta, de 63 ani, aflându-se pe câmp, la păzitul oilor, a fost lovit de trăznet şi omorît pe loc.